C/2025/6668

11.12.2025

Rekisteröintihakemuksen julkaiseminen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1143 15 artiklan 4 kohdan nojalla

(C/2025/6668)

Hakemuksen julkaisemisen jälkeen jäsenvaltion tai kolmannen maan viranomaiset taikka luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt, joiden oikeutettua etua asia koskee ja jotka ovat sijoittautuneet kolmanteen maahan tai asuvat siellä, voivat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1143 ([1]) 17 artiklan mukaisesti esittää komissiolle vastaväitteen kolmen kuukauden kuluessa julkaisupäivästä.

YHTENÄINEN ASIAKIRJA

Maataloustuotteiden alkuperänimitykset ja maantieteelliset merkinnät

”Sapin de Noël du Morvan”

EU-nro: PGI-FR-03379 – 16.12.2024

1. **Nimi/nimet**

”Sapin de Noël du Morvan”

2. **Maantieteellisen merkinnän tyyppi**

SAN ☐ SMM ☒

3. **Maa, johon määritelty maantieteellinen alue kuuluu**

Ranska

4. **Maataloustuotteen kuvaus**

4.1 *Maataloustuotteen luokitus asetuksen (EU) 2024/1143 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun yhdistetyn nimikkeistön nimikkeen ja koodin mukaisesti*

06 – ELÄVÄT PUUT JA MUUT ELÄVÄT KASVIT; SIPULIT, JUURET JA NIIDEN KALTAISET TUOTTEET; LEIKKOKUKAT JA LEIKKOVIHREÄ

0604 – Leikkovihreä, kasvien oksat ja muut osat, joissa ei ole kukkia tai kukannuppuja, sekä ruoho, sammal ja jäkälä, jollaiset soveltuvat kukkakimppuihin tai koristetarkoituksiin, tuoreet, kuivatut, värjätyt, valkaistut, kyllästetyt tai muulla tavalla valmistetut

4.2 *Kuvaus rekisteröidyllä nimellä nimetystä maataloustuotteesta*

”Sapin de Noël du Morvan” on kaadettu tai ruukutettu koristepuu, jota käytetään perinteisesti joulupuuna kodeissa.

Sapin de Noël du Morvan -joulukuusi asetetaan tarjolle kaadettuna tai ruukutettuna, ja se voi olla jokin seuraavista lajeista:

— *Abies nordmanniana*, kaukasianpihta

— *Abies procera (syn. nobilis)*, aitopihta

— *Picea abies*, metsäkuusi

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1143, annettu 11 päivänä huhtikuuta 2024, viinejä, tislattuja alkoholijuomia ja maataloustuotteita koskevista maantieteellisistä merkinnöistä sekä aidoista perinteisistä tuotteista ja maataloustuotteiden vapaaehtoisista laatumerkinnöistä, asetusten (EU) N:o 1308/2013, (EU) 2019/787 ja (EU) 2019/1753 muuttamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 1151/2012 kumoamisesta (EUVL L, 2024/1143, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1143/oj).

Sapin de Noël du Morvan -joulukuusi täyttää seuraavat ulkonäköä koskevat vaatimukset:

— sopusuhtainen ja symmetrinen kasvutapa

— säännöllisen muotoiset ja tuuheat oksat

— metsäkuusella ja kaukasianpihdalla syvänvihreät neulaset ja aitopihdalla sinivihreät

— säilyminen tuoreena myöhäisen kaatamisen tai maasta nostamisen ansiosta.

Kaadettujen joulukuusien korkeus vaihtelee 40 cm:stä 15 metriin ja ruukutettujen 60 cm:stä kahteen metriin.

Paakkutaimet sekä puut, jotka on koristeltu lumisen, kuuraisen tai huurteisen näköisiksi tai käsitelty väriaineella, ovat kiellettyjä.

Ulkonäköä koskevien vaatimusten määrittely

Sapin de Noël du Morvan -joulukuusella, jonka korkeus on 40 cm:stä kolmeen metriin, on seuraavat ominaisuudet:

Arviointiperusteet	Tavoitearvo
Väri	Koko puu on tasaisen vihreä.
Muoto	Leveyden ja korkeuden suhde on 0,5–1.
Tuuheus	Oksakiehkuroiden on sijaittava puussa tasaisin välein rungon koko korkeudelta. Oksakiehkuroita on oltava riittävän paljon, jotta puu on tuuhea.
Runko	Puu on yksirunkoinen, ja runko sijaitsee symmetrisesti oksien keskellä.
Latva	Puun latvaverson olisi oltava suora, mutta se voi olla hieman käyrä tai muuten vino, kunhan poikkeama pystysuorasta linjasta ei ole yli 20°. Latvaverso voi olla samanpituinen kuin ylimmän oksakiehkuran oksat tai enintään kaksi kertaa niiden mittainen.
Symmetrisyys	Puu antaa symmetrisen yleisvaikutelman, ja rungossa on tasaisesti oksia. Kussakin oksakiehkurassa on vähintään neljä samanpituista oksaa, paitsi jos puussa on useita välioksia, joiden ansiosta puun yleisvaikutelma on vaatimusten mukainen.

Sapin de Noël du Morvan -joulukuusella, jonka korkeus on yli kolme metriä ja enintään 15 metriä, on seuraavat ominaisuudet:

Arviointiperusteet	Tavoitearvo
Väri	Koko puu on tasaisen vihreä.
Muoto	Leveyden ja korkeuden suhde on 0,4–0,9.
Tuuheus	Oksakiehkuroiden on sijaittava puussa tasaisin välein rungon koko korkeudelta. Oksakiehkuroita on oltava riittävän paljon, jotta puu on tuuhea.
Runko	Puu on yksirunkoinen, ja runko sijaitsee symmetrisesti oksien keskellä.
Symmetrisyys	Puu antaa symmetrisen yleisvaikutelman, ja rungossa on tasaisesti oksia.

Sapin de Noël du Morvan -joulukuusessa voi olla vähäisiä vaurioita yhdessä kohdassa ja jokin yksittäinen vähäinen virhe.

Vaurioiden ja virheiden luokittelu vähäisiksi tai vakaviksi esitetään seuraavassa taulukossa.

Sapin de Noël du Morvan -joulukuusi, jonka korkeus on 40 cm:stä kolmeen metriin:

Arviointiperusteet	Virhe/vaurio	Vakava/vähäinen
Oksissa on jäkälää ja/tai sammalta	Vaurio	Vähäinen
Oksissa ei ole tasaisesti neulasia	Vaurio	Vähäinen
Puusta on katkennut tai kuollut oksia	Vaurio	Vakava
Rungossa on levää tai puussa näkyy vähäisiä hyönteisten tai eläinten aiheuttamia vaurioita	Vaurio	Vähäinen
Jotta oksat ja oksakiehkurat olisivat jakautuneet tasaisesti, kiehkuroiden välinen vuosikasvu ei saa olla yli kaksinkertainen edellisvuoden kasvuun nähden	Virhe	Vakava
Puun väri on epätasainen	Virhe	Vähäinen
Leveyden ja korkeuden suhde on 1–1,33 tai 0,3–0,5	Virhe	Vähäinen
Puu on monirunkoinen	Virhe	Vakava
Latvaverson poikkeama pystysuorasta linjasta on yli 20°	Virhe	Vakava
Latvaverso ei täytä pituusvaatimusta	Virhe	Vähäinen
Puu ei ole symmetrinen: oksakiehkuroissa on vähemmän kuin neljä oksaa, eikä välioksia ole riittävästi peittämään virhettä	Virhe	Vakava

Sapin de Noël du Morvan -joulukuusi, jonka korkeus on yli kolme metriä ja enintään 15 metriä

Arviointiperusteet	Virhe/vaurio	Vakava/vähäinen
Puun väri on epätasainen	Virhe	Vähäinen
Leveyden ja korkeuden suhde ei ole 0,4–0,9	Virhe	Vakava
Puu on monirunkoinen	Virhe	Vakava
Oksakiehkurat eivät sijaitse puussa tasaisin välein rungon koko korkeudelta, eikä niitä ole riittävän paljon, jotta puu olisi tuuhea	Virhe	Vakava
Puun yleisilme ei ole symmetrinen, eivätkä oksat sijaitse rungolla tasaisesti	Virhe	Vakava
Joitakin oksia on katkeillut kaatamisen ja kuljetuksen seurauksena	Vaurio	Vähäinen

4.3 *Rehun hankintaa koskevat poikkeukset (ainoastaan suojatulla alkuperänimityksellä nimettyjen eläinperäisten tuotteiden osalta) ja raaka-aineiden hankintaa koskevat rajoitukset (ainoastaan suojatulla maantieteellisellä merkinnällä nimettyjen jalostettujen tuotteiden osalta)*

—

4.4 *Erityiset tuotantovaiheet, joiden on tapahduttava rajatulla maantieteellisellä alueella*

Suojatun maantieteellisen merkinnän saaneiden joulukuusten tuotantoon liittyvät toimet (istutus, viljely, merkitseminen, kaataminen tai maasta nostaminen) tapahtuvat suojatun maantieteellisen merkinnän kattamalla maantieteellisellä alueella.

4.5 *Maataloustuotteen, johon rekisteröity nimi viittaa, pakkaamista, viipalointia, raastamista jne. koskevat erityissäännöt*

Pakkaamisen on tapahduttava maantieteellisellä alueella, jotta voidaan ehkäistä puulle lähettämisen aikana aiheutuvat vahingot ja säilyttää se vahingoittumattomana. Pakkaus painaa puun oksat runkoa vasten, mikä estää niiden takertumisen toisiinsa ja vaurioitumisen, esimerkiksi katkeamisen ja neulasten karisemisen, kuljetuksen aikana.

4.6 *Maataloustuotteen, johon rekisteröity nimi viittaa, merkintöjä koskevat erityissäännöt*

Sapin de Noël du Morvan -joulukuuset yksilöidään etiketillä, joka sisältää seuraavat tiedot:

— viittaus suojattuun maantieteelliseen merkintään ”Sapin de Noël du Morvan”

— valvonnasta vastaavan organisaation Excellence Végétalen yhteystiedot

— markkinoille saatetun lajin nimi (suomenkielinen ja latinankielinen nimi)

— tuottajan tunnus

— puun korkeus

5. **Maantieteellisen alueen tarkka rajaus**

Seuraavissa departementeissa sijaitsevat kunnat:

Côte-d'Or

Aisy-sous-Thil, Bard-le-Régulier, Blanot, Brazey-en-Morvan, Champeau-en-Morvan, Dompierre-en-Morvan, Juillenay, Lacour-d'Arcenay, Liernais, Ménessaire, Molphey, (La) Motte-Ternant, Montigny-Saint-Barthemy, Montlay-en-Auxois, Précy-sous-Thil, (La) Roche-en-Brenil, Rouvray, Saint-Andeux, Saint-Didier, Saint-Germain de Modéon, Saint-Martin-de-la-Mer, Saulieu, Savilly, Sincey-les-Rouvray, Thoisy-la-Berchère, Vianges, Vic-sous-Thil, Villargoix ja Villiers-en-Morvan

Nièvre

Alligny-en-Morvan, Arleuf, Avrée, Bazoches, Blismes, Brassy, Cervon, Chalaux, Château-Chinon (Campagne), Château-Chinon (Ville), Châtin, Chaumard, Chiddes, Corancy, Dommartin, Dun-les-Places, Dun-sur-Grandry, Empury, Fâchin, Fléty, Gâcogne, Gien-sur-Cure, Glux-en-Glenne, Gouloux, Larochemillay, Lavault-de-Frétoy, Lormes, Luzy, Marigny-l'Église, Mhère, Millay, Montigny-en-Morvan, Montreuillon, Montsauche-les-Settons, Moulins-Engilbert, Mouron-sur-Yonne, Moux-en-Morvan, Onlay, Ouroux-en-Morvan, Planchez, Poil, Pouques-Lormes, Préporché, Saint-Agnan, Saint-André-en-Morvan, Saint-Brisson, Saint-Hilaire-en-Morvan, Saint-Honoré-Les-Bains, Saint-Léger-de-Fougeret, Saint-Martin-du-Puy, Saint-Péreuse, Sémelay, Sermages, Vauclaix ja Villapourçon

Saône-et-Loire

Anost, Autun, Barnay, Brion, Broye, (La) Celle-en-Morvan, (La) Chapelle-Sous-Uchon, Charbonnat, Chissey en Morvan, (La) Comelle, Cussy en Morvan, Dettey, Étang-sur-Arroux, (La) Grande-Verrière, Laizy, Lucenay-l'Évêque, Mesvres, (La) Petite-Verrière, Roussillon-en-Morvan, Saint-Didier-sur-Arroux, Saint-Léger-sous-Beuvray, Saint-Nizier-sur-Arroux, Saint-Prix, Sommant, (La) Tagnière, Thil-sur-Arroux ja Uchon

Yonne

Avallon, Beauvilliers, Bussières, Chastellux-sur-Cure, Cussy-les-Forges, Domecy-sur-Cure, Island, Magny, Pontaubert, Quarré-les-Tombes, Saint-Brancher, Saint-Germain-des-Champs, Saint-Léger-Vauban ja Sainte-Magnance.

6. **Yhteys maantieteelliseen alueeseen**

Luontoon liittyvät tekijät

Sapin du Noël du Morvan -joulukuusen ja maantieteellisen alueen välinen yhteys perustuu joulukuusen erityiseen, alueesta johtuvaan laatuun

Sapin de Noël du Morvan -joulukuusen maantieteellisen alueen rajaus perustuu maaperään, ilmastoon ja historiaan liittyviin kriteereihin. Morvanin alue on graniitista muodostunut massiivi Ranskan keskiylängön pohjoispäässä. Ylängön korkeus kasvaa pohjoisesta etelään mentäessä. Morvanin korkein huippu on Haut Folin, joka kohoaa 901 metrin korkeuteen. Keskimääräinen korkeus on 600 metriä.

Nykyinen maaperä on muodostunut graniitin rapauduttua happamaksi, väriltään ruskeaksi kivennäismaaksi. Maatalouden kannalta maaperä on karua, ja sillä on seuraavat ominaisuudet:

— maa on rakenteeltaan hietaista, savista tai hiekkaista

— maa on hapanta, sen pH-arvo on 4–5

— kemiallisesta koostumuksesta puuttuu merkittävässä määrin fosforihappoa ja kationeja

— kationinvaihtokyky on maanpinnassa korkea, 20 mg/100 g, mutta se pienenee nopeasti syvemmälle mentäessä ja on graniittihiekasta muodostuneessa pohjamaassa enää muutaman milliekvivalentin

— vedenpidätyskyky on yli 1 mm vettä yhtä maa-aineksen senttimetriä kohden.

Morvanin alueella on ”pitkä ja ankara talvi, myöhään saapuva kevät ja kuuma mutta lyhyt kesä” (Sirugue (2008), *Le Morvan, inventaire cartographique des paysages et du patrimoine naturel* [Morvanin maisemien ja luonnonperinnön kartoitus]). Vuodenajoissa on merkittävää vaihtelua vuosien välillä. Alueen sademäärä on suuri ja lämpötilat kohtalaisia. Hallanvaaraa esiintyy usein.

Morvanin alueen sademäärä voi joinakin vuosina olla kaksinkertainen edellisvuoteen verrattuna. Morvanin alue on ensimmäinen riittävän korkea ylänkö pysäyttämään Atlantin rannikolta nousevat pilvet: alueen vuotuinen keskimääräinen sademäärä on 1 000 mm, ja se kertyy noin 200 päivän aikana.

Korkeammalla sataa enemmän: 300–400 metrin korkeudessa sademäärä on keskimäärin 800 mm vuodessa, mutta yli 900 metrin korkeudessa jo yli 1 600 mm vuodessa. Vuodenaikojen välinen vaihtelu on myös suurta. Maaliskokakuussa on kuivempi kausi, marras-helmikuussa taas saadaan enemmän sateita.

Ilmaston merelliset vaikutukset leudontavat keskilämpötiloja. Vuorokauden keskilämpötila vaihtelee talvella −2 °C:sta +4 °C:een ja kesällä +10 °C:sta +25 °C:een. Keskilämpötiloista ei kuitenkaan käy ilmi suuri vuorokaudenaikainen vaihtelu, joka voi olla yli 20 °C yhden päivän aikana. Pakkasta esiintyy usein, ja se voi olla kireääkin. Lämpötila laskee nollan alapuolelle keskimäärin 100 päivänä vuodessa. Ei ole tavatonta, että laaksojen pohjalla esiintyy hallaa jo elokuussa.

Inhimilliset tekijät

Joulukuusiperinne on lähtöisin varsinkin Saksan ja Skandinavian protestanttisista kodeista. Näissä maissa perinne levisi laajalle jo 1500-luvulla. Ranskassa joulupuuperinne sai erityisesti Pariisissa jalansijaa toisen maailmansodan jälkeen Saksan miehitysvallan seurauksena. Morvanin alueelta oli jokiliikenteen kautta vilkkaat kauppayhteydet pääkaupunkiin, joten joulupuiden kysynnästä oli hyötyä sodan jälkeen, kun maataloudessa elettiin vaikeita aikoja. Metsää harvennettaessa kaadetut kuuset lähetettiin Pariisin markkinoille.

Kysyntä lisääntyi nopeasti, eivätkä metsien harvennuksesta saadut puut enää riittäneet. Tuolloin alkoi joulukuusten viljely nykymuodossaan, ja ala kehittyi nopeasti. Yhä useammat metsäpalstojen omistajat hyödynsivät mahdollisuutta kasvattaa joulukuusia joko päätoimenaan tai muiden tulonlähteiden täydentämiseksi. Myös Morvanin alueen maanviljelijät alkoivat monipuolistaa toimintaansa ja tuottaa joulukuusia haastavimmilla viljelylohkoillaan, jotka soveltuivat puiden kasvattamiseen.

Joillakin alueilla tuotetaan joulupuita jo viidennessä sukupolvessa, joten tuottajat ovat vähitellen parantaneet viljelymenetelmiä ja kerryttäneet aitoa osaamista siirrettäväksi aina seuraavalle viljelijäsukupolvelle. Taimien istuttamisen jälkeen kaikki joulukuusten tuotannon vaiheet tapahtuvat Morvanin alueella. Jotkin taimitarhat ovat myös erikoistuneet taimituotantoon, mutta toistaiseksi alueen tuottajat eivät ole täysin omavaraisia. Alueelle on kehittynyt kokonainen tuotantoala, ja joulukuusten tuotannon ympärille on syntynyt monenlaista yritystoimintaa, kuten puisten kuusenjalkojen valmistusta sekä tuotantopanosten ja koneiden myyntiä viljelijöille.

Tuotteen erityisyys

Sapin de Noël du Morvan -joulukuuselle on ominaista:

— sopusuhtainen ja symmetrinen kasvutapa sekä yksi suora runko

— säännöllisen muotoiset ja tuuheat oksat sekä suora ja sopusuhtainen latvaverso

— tasainen väri koko puussa: metsäkuusessa ja kaukasianpihdassa syvänvihreä, aitopihdassa sinivihreä

— puun tuoreus ja neulasten varisemattomuus kaatamisen jälkeen.

Syy-yhteys

Morvanin ylänköalueen maantieteellinen sijainti sekä alueen maaperä ja ilmasto tarjoavat puille ihanteelliset kasvuolosuhteet. Tällä Burgundin alueen graniittiylängöllä onkin kasvatettu joulukuusia jo lähes sadan vuoden ajan. Tuottajien taitotieto ja maantieteelliset olosuhteet mahdollistavat erittäin laadukkaiden puiden tuottamisen. Tuottajien osaaminen näkyy siinä, miten puita leikataan kasvatuksen kaikissa vaiheissa: kilpalatvat poistetaan, alaoksia harvennetaan, tuuheutta lisätään oksia typistämällä ja puista jopa poistetaan silmuja. Viljelijöillä on myös silmää sille, mitkä puut kannattaa valita yksilöllisesti merkittäviksi.

Viljelijöille on tärkeää käyttää ympäristöä säästäviä tuotantomenetelmiä, koska viljelmät sijaitsevat Morvanin alueellisen luonnonpuiston alueella. Morvanin ekosysteemin ja erityisesti maaperän suojelemiseksi puiden nostaminen maasta paakkutaimiksi on kielletty. Kiellolla ehkäistään Morvanin maaperän vähentymistä ja köyhtymistä. Ruukutettujen taimien tuottamiseen käytetään kompostimultaa. Morvanin maantieteellinen ympäristö soveltuu lisäksi erittäin suurten puiden tuottamiseen. Puiden viljelystä on kerrytetty paljon osaamista, mikä on johtanut sellaisten viljelmien perustamiseen, joilla tuotetaan hyvin kookkaita puita. Vuosien kuluessa tuottajat valitsevat hakkuiden yhteydessä puut, jotka jätetään kasvamaan suuriksi.

Melko karussa maassa puut kasvavat hillitysti, jolloin niistä tulee tasaisen tuuheita ja niiden oksakiehkurat sijaitsevat tiheässä. Puiden tuuheutta voidaan lisätä asianmukaisilla leikkuutekniikoilla. Sapin de Noël du Morvan -joulukuusten korkea laatu johtuu ennen kaikkea niiden kestävyydestä.

Ilmastollinen kestävyys on sopeutumismekanismi, joka käynnistyy, kun päivät syksyllä lyhenevät ja lämpötila laskee alle 5 °C:n, ja voimistuu, kun lämpötila laskee pakkasen puolelle. Puiden sopeutumista edistävät merkittävästi Morvanin alueelle tyypilliset vaativat ilmasto-olosuhteet.

Olosuhteet saavat puut siirtymään lepotilaan hyvissä ajoin ennen kaatamista. Lepotila vaikuttaa suotuisasti siihen, että neulaset pysyvät kiinni oksissa ja niiden väri säilyy pitkään. Puiden myöhäinen kaataminen tai maasta nostaminen auttaa myös säilyttämään puiden tuoreuden.

Nykyään Morvanin alue on Ranskan suurin joulukuusten tuotantoalue, jolla on 1 500 hehtaaria puuviljelmiä. Alueen noin sata viljelijää tuottavat vuosittain noin 1,2 miljoonaa joulukuusta. Yhdistämällä voimavaransa viljelijät ovat kerryttäneet merkittävää taitotietoa ja luoneet ainutlaatuista synergiaetua.

Joulukuusten tuottaminen on taloudellisesti erittäin tärkeää tälle epäsuotuisassa asemassa olevalle maaseutualueelle. Saulieun kunnassa järjestetään neljän vuoden välein kesäkuussa Sapin Expo -joulupuunäyttely. Siitä on tullut keskeinen tapahtuma, joka kokoaa yhteen kaikki joulukuusialan ammattilaiset niin Morvanin alueelta kuin kauempaakin.

Sapin de Noël du Morvan -joulukuusesta on tullut koko alueen symboli. Sapin de Noël du Morvan -joulukuuset koristavat jouluisin Pariisin arvostetuimpia maamerkkejä, kuten Pariisin oopperaa ja Luxembourgin palatsia, jossa Ranskan senaatti kokoontuu. Morvanin aluetta ylpeänä edustava Ranskan luonnonkuusien tuottajien etujärjestö (Association Française du Sapin de Noël Naturel, AFSNN) on jo monena vuonna lahjoittanut Élysée-palatsin sisäpihalle pystytettävän kaukasianpihdan.

Maantieteellisen merkinnän tuote-eritelmän julkaisuviite:

https://extranet.inao.gouv.fr/fichier/CDCSapinNoelMorvan-250702.pdf